

Referat fra møte i Kontrollutvalget

Tid: Fredag 30 november 2018 kl. 1100-1700

Sted: Kirkens Hus i Oslo, møterom Bjørgvin

Til stede fra Kontrollutvalget: Ann-Kristin Sørvik, Finn Huseby, Laila Riksaasen Dahl, Ola T. Lånke og Brit Skjelbred.

Fra Kirkerådet: Ingrid Vad Nilsen (Kirkerådets direktør), Gerd Karin Røsæg, Jan Rune Fagermoen og Hans Øyvind Hvidsten.

Internrevisor Magnus Digernes var til stede i hele møtet.

Advokat Kari Gimmingsrud og advokatfullmektig Hedda Bjøralt Roald fra Advokatfirmaet Haavind deltok på sak 35/18.

Referent: Camilla Bredrup og Harald Magne Glomdal

***

Saksliste:

- 28/18 Godkjenning av innkalling, agenda og eventuell lukking av møte
- 29/18 Protokoll fra forrige møte
- 30/18 Rapport fra Kirkerådet på saker
- 31/18 Tidsplan fram mot Kirkemøtet/årshjul
- 32/18 Rapportering fra internrevisor
- 33/18 Forvaltningsrevisjon 1 Internkontroll
- 34/18 Forvaltningsrevisjon 2 Personvern og behandling av personopplysninger
- 35/18 Kontrollutvalgets Risikovurdering
- 36/18 Forvaltningsrevisjon 2019/2020
- 37/18 Budsjett 2019
- 38/18 Eventuelt

28/18 Godkjenning av innkalling og agenda og eventuell lukking av møte

Det var foreslått at sak 33/18 (Forvaltningsrevisjon 1 Internkontroll) skulle behandles i lukket møte og bli gitt utsatt offentlighet i medhold av offentlighetsloven § 5 som lyder:

«Organet kan fastsette at det i ei bestemt sak først skal vere innsyn frå eit seinare tidspunkt i saksførebuinga enn det som følgjer av §§ 3 og 4, såframt det er grunn til å tru at dei dokumenta som ligg føre, gir eit direkte misvisande bilete av saka, og at innsyn derfor kan skade klare samfunnsmessige eller private interesser.»

Det er ikke regler i Kirkeloven om åpne eller lukkede møter. Kirkemøtet har i reglementene for de ulike folkevalgte organer i Den norske kirke bestemt at disse organers møter er åpne med mindre organet selv velger eksplisitt velger å lukke møtet. Se bl a Regler for Kirkerådets virksomhet § 3.

Saksdokumentene i denne saken har ikke vært forelagt sekretariatet i forkant av møtet og er dermed ikke tilstrekkelig utredet, jf regler for Kontrollutvalget § 6 sjette ledd.

Forslaget er at saksdokumentet er unntatt offentlighet til etter Kontrollutvalgets møte den 30.11.2018 og at behandlingen av dokumentet går for lukkede dører.

Kontrollutvalget diskuterte hvorvidt sak 34/18 (Personvern og behandling av personopplysninger) også burde bli behandlet i lukket møte og besluttet at de også denne saken skal gå for lukkede dører. Saken vil ikke bli offentliggjort før den er ferdig behandlet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjente innkalling og agenda

Kontrollutvalget avgjorde at sak 33/18 behandles for lukkede dører

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjente innkalling og agenda.

Kontrollutvalget avgjorde at sak 33/18 og 34/18 behandles i lukkede møte

29/18 Protokoll fra møte

Vedlegg 1: Protokoll fra Kontrollutvalget fra 11. oktober 2018

Protokollen er godkjent pr e-post, med noen språklige justeringer.

Forslag til vedtak:

Den e-post godkjente protokoll fra møtet 11. oktober 2018 ble signert

Vedtak:

Den e-post godkjente protokoll fra møtet 11. oktober 2018 ble signert

30/18 Rapport fra Kirkerådet på saker

Oppfølging av følgende for Kontrollutvalget:

- Kontrollutvalget på kirken.no jf vedtak i KUs sak 26/18.

Kirkerådet vil ta kontakt med Kontrollutvalgets sekretariat for å diskutere den praktiske gjennomføringen av distribusjon av materiale fra Kontrollutvalget på Kirkens nettsider.

- Beskrivelse av varslingsrutiner på kirken.no, jf KUs sak 27/18A.

Kirkerådet har i tidligere møter redegjort for kirkens varlingskanal for de ansatte. Kirken har utover varslingsrutiner for ansatte valgt å ta et utvidet ansvar også for dem som er i samhandling med kirken og det ble i møtet distribuert et notat om Kirkerådets varslingskanal med vekt på oppfølging mot disse. Oppfølgingen av denne type varslingsaker er lagt til Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep. Det ble videre orientert om at søkefunksjonen på nettsiden, som var under utarbeidelse i forrige møte, nå er på plass og at ytterligere søkemotorer for varling vil være på plass før jul.

Kontrollutvalget viste til at det i mange tilfeller av denne type varslingsaker også vil foreligge et arbeidsgiveransvar som Kirkerådet er ansvarlig for. Kontrollutvalget oppfordret Kirkerådet om å fortsette arbeide med varslingsrutinene på andre forhold som økonomisk mislighold etc.

Kontrollutvalget mener det er viktig at alle gis mulighet til å varsle om kritikkverdige forhold og at det er viktig at det blir gitt trygghet for at forhold det varsles om blir tatt opp.

Forslag til vedtak:

Presentasjonen ble tatt til orientering.

Vedtak:

Notatet ble tatt til orientering

31/18 Tidsplan fram mot Kirkemøtet/årshjul

A Tidsplan fram mot Kirkemøtet

Kirkerådet vedtok i sak KR 55/18 at Kirkemøtet avholdes i perioden 27. mars – 1. april 2019 i Trondheim på Scandic Hotell Nidelven

Kirkerådet har vedtatt en foreløpig saksliste hvor Kontrollutvalget har fått følgende saker:

KM 02/19   Rapport fra Dnks kontrollutvalg

KM 11/19   Melding om kontrollutvalgets arbeid

Kirkerådsmøter (skal endelig fastsettes på desembermøtet):

24. – 25. januar 2019

11. – 12. mars 2019 – regnskap behandles

Kritisk på tid:

Kontrollutvalget rapport til Kirkemøtet skal ha vært forelagt Kirkerådet til uttalelse.

Kontrollutvalget mottar kopi av revisors revisjonsberetning og avgir uttalelse om denne.

Kontrollutvalget har møter på følgende dager:

17. januar 2019

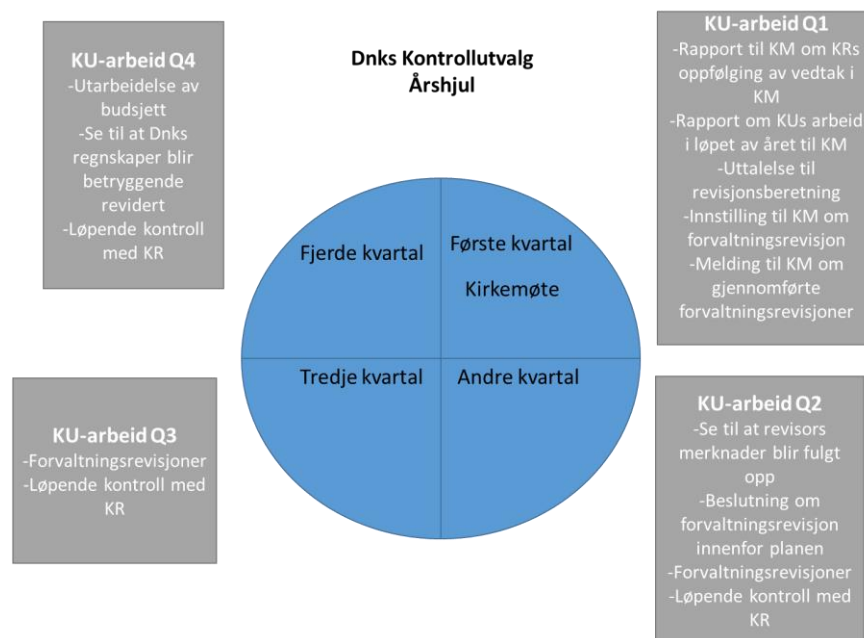
7. mars 2019 – endelig godkjenning av rapport og melding fra KU til KM.

Før Kirkemøtet i 2018 rapporterte revisor på siste Kontrollutvalgsmøte før regnskapet for 2017 ble behandlet i Kirkerådet. Det ble da besluttet å ha et e-post kontrollutvalgsmøte dersom revisors beretning var like» ren» som det ble rapportert på Kontrollutvalgets møte. Det foreslås at samme prosedyre benyttes for regnskapsrapporteringen for 2018.

Kontrollutvalget mener at man bør se mer på ordlyden for sakslisten og det bør fremkomme at det skal legges en plan for forvaltningsrevisjon i møtet og at sak 11/19 kommer så tidlig som mulig under møtet.

B Kontrollutvalgets årshjul

De årlige oppgavene for Kontrollutvalget i Regler for Den norske kirkes Kontrollutvalg fordelt utover årets fire kvartaler, som et årshjul:

Kontrollutvalget ønsker løpende rapportering av oppfølging av kirkemøte-vedtakene for å sikre at Kirkerådet er ajour med behandlingen av disse,

Forslag til vedtak:

A: Kontrollutvalget vedtok tidsplanen og saksbehandlingen vedrørende regnskapet for 2018.

B: Kontrollutvalget tok sekretariatets forslag til årshjul til orientering.

Vedtak:

A: Kontrollutvalget vedtok tidsplanen og saksbehandlingen vedrørende regnskapet for 2018.

B: Kontrollutvalget tok sekretariatets forslag til årshjul til orientering med den endringen som fremkom i møtet.

32/18 Rapportering fra internrevisor

Oppfølging av sak 23/18.

Internrevisor Magnus Digernes ga rapport om status i revisjonen av tilskuddsforvaltningen. Internrevisjonen arbeider med å ferdigstille rapport om tilskuddsforvaltningen og informerte om at Kontrollutvalget får saken til behandling over nyttår.

Forslag til vedtak:

Internrevisors rapport om status i revisjonen av tilskuddsforvaltningen tas til orientering.

Vedtak:

Internrevisors rapport om status i revisjonen av tilskuddsforvaltningen tas til orientering.

33/18 Forvaltningsrevisjon 1 Internkontroll

Oppfølging av sak 24/18.

Vedlegg 2: Internrevisors rapport om Kirkerådets internkontroll var utsendt i forkant av møtet.

Det vises til omtale i sak 28/18 om utsatt offentlighet og forslag lukket møte på denne saken og møtet ble lukket etter offentlighetslova § 5. Saken vil være unntatt offentlighet frem til den er ferdig behandlet.

Internrevisor Magnus Digernes gjennomgikk rapporten.

Det gjøres mye bra arbeid på internkontroll Kirkerådet, men strukturen i interkontrollsystemet har et forbedringspotensiale.

Fordeling av roller og ansvar bør klargjøres. For å bedre styring og kontrollen bør de etiske retningslinjene for å skape bevissthet rundt holdninger på plass og disse bør også inkludere krav til habilitetsvurderinger. Internrevisjonen anbefaler videre at det bør arbeides for rutiner for risikovurderinger. Det er til nå ikke etablert rutiner i hvilken sammenhenger

risikovurdering bør utføres. For bør rutinene samordnes og utvikles til å ihensynta risikoene som fremkommer i de enkelte prosesser. Funn relatert til informasjon og kommunikasjon legger til grunn at Kirkerådet bør etablere en prosess for implementering av felles rutiner. Når det gjelder oppfølging av risikoer er det særlig det å systematisere avviksrapportering som er fremhevet av internrevisor i rapporten. Mye av dette er relatert til HMS arbeidet og internrevisjonen etterlyser mer systematikk i dette arbeidet og har gitt konkrete råd og innspill til Kirkerådet om dette.

Kontrollutvalget mener dette er en bra rapport som både Kirkerådet kan ha nytta av i sitt videre arbeid. Dette særlig sett i lys av at det foreligger gode konkrete beskrivelser og anbefalinger blant annet av ansvaret som arbeidsgiver, men også i forhold til ledelse som øverste ledd i organisasjonen.

Det foreligger en del konkrete funn som også kan danne grunnlag for videre oppfølging og revisjoner fra Kontrollutvalgets side. Det vil være interessant å følge utviklingen av internkontrollen over tid. Utvalget poengterte at det bør konkretiseres at rapporten gjelder hele rettssubjektet Den norske Kirke.

Rapporten må sees i lys av at Kirkerådet er i en overgangsfase og er gitt en annen rolle enn tidligere. Kontrollutvalget ønsker å bli orientert hvordan og med hvilken tidsramme Kirkerådet fremover skal arbeide med denne rapporten og oppfølgingen av denne. Kontrollutvalget ba om å motta halvårlige oppdateringer om status på oppfølging av funnene i rapporten.

Kontrollutvalget fremhevet særskilt behovet for oppfølging av de etiske retningslinjene.

Sekretariat gis i oppdrag å forberede et utkast basert på de signaler som kommer i dette møtet til hvordan saken skal presenteres for Kirkemøtet fram til neste møte i Kontrollutvalget.

Forslag til vedtak:

- 1. Kontrollutvalget gis i oppdrag å forberede et utkast til hvordan forvaltningsrevisjon om Kirkerådets internkontroll skal rapporteres til Kirkemøtet. Saken behandles på nytt på neste møte i Kontrollutvalget.**
- 2. Internrevisors rapport om Kirkerådets internkontroll er offentlig fra og med 1.12.2018.**

Vedtak:

- 1. Kontrollutvalget ga sekretariat i oppdrag å forberede et utkast til hvordan forvaltningsrevisjon om Kirkerådets internkontroll skal rapporteres til Kirkemøtet. Saken behandles på nytt på neste møte i Kontrollutvalget.**
- 2. Saken er i medhold av offentlighetsloven unntatt offentlighet til det er ferdig behandlet i kontrollutvalget.**

34/18 Forvaltningsrevisjon 2 Personvern og behandling av personopplysninger

Oppfølging av sak 25/18.

Nytt vedlegg 2

Advokatfirmaet Haavind rapporterte om status i arbeidet vedrørende personvern og behandling av personopplysninger og la frem en presentasjon om Stauts i arbeidet på personvern i kirken.

Det er et stort spenn av personopplysninger som behandles innenfor rDnk. Den foreløpige konklusjonen tilsier at det foreløpig ikke er funnet indikasjoner på at behandling i Kirkerådet skjer uten lovlig behandlingsgrunnlag og at det er kunnskap hos ledelsen knyttet til personvern. Databehandleravtalene er til dels på plass men det er potensiale for forbedring av et enhetlig system for oppfølging og kontroll av databehandlere, samt økte krav til skriftlighet og dokumentasjon i prosessene. Behovet for et tilfredsstillende internkontrollsystem i arbeidet med personopplysninger ble fremhevet.

Det er gjennomført en overordnet risiko og sårbarhetsanalyse for medlemsregistret men dette er ikke gjennomført på avdelingsnivå. Det er planlagt at utlysningen av personvernombud for hele rDnK skal være på plass i løpet av neste år.

Kontrollutvalget poengterte at det er viktig å få på plass betegnelsen til organene og at det tas utgangspunkt i den hhv lokale og sentrale behandlingsansvarlige og hvem som har kontrollen for at rutinene er på plass.

I det videre arbeidet frem til møtet i Kontrollutvalget den 17. januar 2019 vil det arbeides med å sammenstille innhentet materiale og identifisere særskilte risikoområder. Det vil videre bli vurdert behov for ulike tiltak som følge av de funn som er gjort og ferdigstilling av endelig rapport.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar statusrapport til orientering.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar den fremlagte rapport til orientering. Saken er i medhold av offentlighetsloven unntatt offentlighet til det er ferdig behandlet i kontrollutvalget. Presentasjonen vil bli ettersendt i etterkant av møtet.

35/18 Kontrollutvalgets risikovurdering

I Kontrollutvalgets møte 2. mars 2018 sak 04/18 ble Kirkerådets ROS-analyse fra januar 2018 gjennomgått.

Sekretariatet har laget et vedlegg som kort tar opp:

- Styrings- og kontroll-linjer
- COSO-standarden for helhetlig og systematisk risikostyring
- Kirkerådets ROS-analyse fra januar 2017 systematisert etter COSO-standarden med de tilføyelser som Kontrollutvalget gjorde i møtet 2. mars og merket for det som er til forvaltningsrevisjon nå.

Vedlegg 3 Vedlegg til sak 35/18 Kontrollutvalgets risikovurdering.

Kontrollutvalget var invitert til en diskusjon om risiko som bør ha fokus fra Kontrollutvalget.

Kontrollutvalget mente det er naturlig å en oversikt over gjennomførte ROS analyser fra Kirkerådet og få status på tidligere identifiserte risikoområder som grunnlag for den videre diskusjon.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget gjennomgikk og vurderte ulike risikomomenter.

Vedtak:

Kontrollutvalget gjennomgikk og vurderte ulike risikomomenter og ber om at saken behandles når Kirkerådets ROS analyse foreligger.

36/18 Forvaltningsrevisjon 2019/20

Regler om Den norske kirkes kontrollutvalg § 2 tredje ledd sier følgende om forvaltningsrevisjon:

Kontrollutvalget skal se til at Kirkerådets virksomhet blir undergitt forvaltningsrevisjon. Herunder skal kontrollutvalget se til

- at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, herunder Kirkerådets eget økonomiregelverk med tilhørende instruks, og
- at det gjennom systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger blir tilført Kirkemøtet relevant informasjon om gjennomføringen av Kirkemøtets vedtak ut fra deres innhold og forutsetninger.

Det var foreslått at Kontrollutvalget drøfter mulige forvaltningsrevisjoner og at sekretariatet gis i oppgave basert på utvalgets drøfting og anbefalinger fremmer et utkast til mandat for forvaltningsrevisjon i 2019.

Kontrollutvalget viste til at forvaltningsrevisjonen på internkontroll identifiserer områder som er aktuelle for videre revisjon.

Kontrollutvalget påpekte områder som sykefravær, HMS i omstillingsprosessen og videre trosopplæring som aktuelle tema, men vil avvente Kirkerådets ROS analyse før endelig anbefaling blir gitt til Kirkemøtet.

Forslag til vedtak:

Sekretariatet for Kontrollutvalget fremmer et utkast til dokument til Kirkemøtet om forvaltningsrevisjon for 2019 til neste møte, basert på dagens drøftelse.

Vedtak:

Sekretariatet for Kontrollutvalget fremmer et utkast til dokument til Kirkemøtet om forvaltningsrevisjon for 2019 til neste møte, basert på dagens drøftelse.

37/18 Budsjett 2019

Kirkemøtet skal sørge for at Kontrollutvalget har de ressurser som svarer til de oppgaver som utvalget skal utføre.

Budsjettet for Kontrollutvalget er for 2018 på 825 000 kroner.

Kirkemøtet vedtak i sak KM 16/18 ble:

2. Kirkemøtet slutter seg til Kontrollutvalgets budsjett.
3. Kirkerådet stiller ekstra midler til rådighet for kontrollutvalget ved behov.

Forslag til vedtak:

Det legges til grunn at det vil være samme nivå på budsjettet for 2019 og at Kirkerådet stiller ekstra midler til rådighet for kontrollutvalget ved behov.

Vedtak:

Det legges til grunn at det vil være samme nivå på budsjettet for 2019 og at Kirkerådet stiller ekstra midler til rådighet for kontrollutvalget ved behov.

38/18 Eventuelt

Ingen saker var meldt under eventuelt.

Ann Kristin Sørvik
(leder)

Finn Huseby
(nestleder)

Laila Riksaasen Dahl

Brit Skjelbred

Ola T. Lånke